

References

1. Dave, R. 1976, 'Foundation of Lifelong Education: Some Methodological Aspects', *Foundation of Lifelong Education*. – *Hambourg*, p. 34.
2. Zaiarna, VS. 2015, 'Problema neformalnoi osvity ditei i molodi v YeS u konteksti doslidnytskykh tendentsii ukrainskoi pedahohichnoi nauky (The problem of non-formal education of children and youth in the EU in the context of the research trends of Ukrainian pedagogical science)', *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, III(34), Issue: 69, p. 39-41.
3. Kyvliuk, OP. 2011, 'Informatsiina pedahohika: filosofii, teoriia, praktyka: monohrafiia (Informational pedagogy: philosophy, theory and practice: a monograph)' *Kyiv: Vyd-vo UAN VIR*, 336 p.
4. Klopov, RV. 2005, 'Henezys dystantsiinoho navchannia (The genesis of distance learning)', *Pedahohichni protses: teoriia i praktyka*, № 2., p. 37–46.
5. Nychkalo, NH. & Ziaziuna IA. 2000, 'Neperervna profesiina osvita : monohrafiia (Continuing vocational education: monograph)', *Kyiv: Vyd-vo «Vipol»*, 636 p.
6. Semeniuk, NV. 2015, 'Filosofski zasady bezperervnoi osvity na pochatku XXI stolittia: avtoref. dys. ... dokt. filos. nauk : 09.00.10 (filosofii osvity) (Philosophical Foundations of continuing education at the beginning of the XXI century: author's abstract, dissertation. Doctor of Philosophical Sciences: 09.00.10 (philosophy of education))', *Kyiv: NPU imeni M.P. Drahomanova*, 34p.

УДК 316.32:004]:37.014.6

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ
ЯКІСТЮ ОСВІТИ В УМОВАХ ЕВОЛЮЦІЇ
ВІД ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ДО
«СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ»**

*THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF EDUCATION QUALITY MANAGEMENT
UNDER THE CONDITIONS OF EVOLUTION FROM INFORMATION SOCIETY TO
“KNOWLEDGE SOCIETY”*

С.А. Воденніков

Актуальність дослідження.
Актуальність полягає в тому, що стаття реалізує аналіз освіти з точки зору досягнення якості освіти, що аналізується як складний соціальний і культурний феномен, та виступає фактором розвитку «суспільства знань».

Постановка проблеми. В статті необхідно здійснити концептуалізацію управління якістю освіти в умовах

Urgency of the research lies in the fact that the article performs the analysis of education from the point of view of education quality achievement that is analyzed as a complex social and cultural phenomenon and is a factor of “knowledge society” development.

Target setting. The article attempts to perform conceptualization of education quality management under the conditions of

інформаційного суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження базується на творах М. Кастельса, І. Пригожина, М. Пората, Й. Масуди, що сприяли становленню інформаційного суспільства та його еволюції у «суспільство знань». Інновації як фактор інтелектуального та економічного розвитку цивілізації досліджували Г. Тард, Н. Кондратьєв, Й. Шумпетер.

Постановка завдання. Слід проаналізувати напрямки управління якістю освіти в умовах інформаційного суспільства, що еволюціонує в «суспільство знань» та виявити умови, до яких приводить інформатизація як у позитивному, так і негативному сенсах, та обґрунтовано теоретичні та практичні аспекти управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до суспільства знань.

Виклад основного матеріалу. Якість освіти - це максимальне розкриття творчих можливостей людини, її здібностей до самоосвіти і самонавчання як основної ціннісної установки в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань». Задача підвищення якості освіти – це надати майбутньому працівникові широку освіту, включаючи знання у сфері підприємництва, менеджменту, вирішення кризових ситуацій, інформаціології, а також навчити навичкам сприйняття нових знань. В умовах еволюції інформаційного суспільства в «суспільство знань» інноваційна діяльність є одним з ключових факторів виробництва, в контексті якого інновація перетворюється на ключовий ресурс, а інтелектуальні та технічні здібності виступають основою багатства як індивідуумів, так ВНЗ і всієї країни.

Висновки. Доведено, що слід розвивати механізми управління якістю освіти в умовах інформаційного суспільства та глобалізації, направлені на підвищення ефективності якості освіти та підготовки високопрофесійних і висококомпетентних фахівців, здатних

information society.

Actual scientific researches and issues analysis. The study is based on the works of M. Castells, I. Prigogyn, M. Porat, Y. Masuda that contributed to the establishment of information society and its evolution into “knowledge society”. Innovations as a factor of intellectual and economic development of civilization were researched by G. Tarde, N. Kondratiiev, Y. Schumpeter.

The research objective. We attempt to analyze education quality management directions under the conditions of information society evolving into “knowledge society”, to identify conditions that result from computerization in both positive and negative meanings and to justify theoretical and practical aspects of education quality management in the context of evolution from information society to knowledge society.

The statement of basic materials. The quality of education is the maximum opening of creative possibilities of a man, their abilities to self-education and self-learning as the main value orientations under the conditions of evolution from information society to “knowledge society”. The task of education quality improvement is to give future workers a broad education, including knowledge in the field of entrepreneurship, management and solution of crisis situations, informatology, and to teach the skills of new knowledge perception. Under the conditions of evolution of information society into “knowledge society”, innovation activity is one of the key factors of production in the context of which innovation becomes a key resource, and intellectual and technical abilities are the basis of wealth for both individuals, Universities and the country.

Conclusions. It is proved that it is necessary to develop mechanisms of education quality management under the conditions of information society and globalization, aimed to enhance the effectiveness of the quality of education and training of highly professional and highly competent professionals able to

працювати в умовах конкурентоспроможного середовища. | *work in a competitive environment.*

Ключові слова: управління якістю освіти, якість освіти, інформаційне суспільство, «суспільство знань», інформатизація.

Keywords: education quality management, education quality, information society, “knowledge society”, informatization.

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми дослідження пов’язана з тим, що освіта виступає у якості сучасної загальнолюдської цінності, слугує основою пізнання і перетворення природного і соціального світу, що свідчить про вирішальну роль освіти в інформаційному суспільстві, що еволюціонує у «суспільство знань». Актуальність обраної теми дослідження свідчить про те, що якість освіти - це складна соціокультурна проблема, яка у своїй сукупності створює інтелектуальний горизонт відповідного рівня і детермінує необхідність пізнання нових проблем в управлінні освітою та їх вирішення. В умовах інформаційного суспільства управління освітою знаходиться у руслі тих методологічних підходів до дослідження освіти і культури, які висувають її у якості головної мегатенденції цивілізаційного буття світової спільноти, сприяють формуванню єдиного світового простору, що вимагає посилення ролі цієї інтелектуальної сили у суспільному процесі.

Постановка проблеми. Розвиток освіти в інформаційному суспільстві визначається необхідністю конструктивного вирішення теоретичних і практичних задач, які стоять перед соціумом, сприяють протидії антигуманізму, феноменам масового споживацького суспільства, постмодерністським викликам у культурі. Багаточисленні соціальні «виклики», перед якими знаходиться сучасне суспільство сьогодні, вимагає від людини вирішення проблем з позиції найновіших наукових знань та їх перезавантаження на основі стратегічних світоглядних пріоритетів. Сьогодні приходить усвідомлення того, що жити у такому суспільстві, ігноруючи динамізм розвитку, означає сприяти зростанню хаосу, збільшенню ризиків і

загроз, а, отже, треба шукати шляхи переходу до більш розумного і технологічного суспільства [1, с. 128-133].

Якісна освіта сьогодні – це максимальне розкриття творчих можливостей людини, її здібностей до самоосвіти і самонавчання як основної ціннісної установки в умовах інформаційного суспільства. Ефективне управління освітою – це управління, націлене на підвищення якості освіти як стратегічної проблеми інформаційного суспільства XXI століття, в основі якого підготовка висококваліфікованих і компетентних спеціалістів, здатних працювати в умовах інформаційної економіки. Задача підвищення якості освіти – це надання освіти майбутньому працівнику, включаючи знання у сфері антикризового менеджменту, в основі якого вирішення кризових ситуацій та здобуття нових знань, лідерства, формування іміджу ВНЗ. Посилення конкуренції в умовах інформаційного суспільства змушує вищі навчальні заклади по-новому оцінювати свої конкурентні можливості. Перетворюючи освіту на найважливіший фактор конкурентоспроможності не тільки окремих виробників, але й національної економіки в цілому, в контексті управління освітою потребує більшої гнучкості. Виокремимо основні тенденції освіти в умовах інформаційного суспільства: рух освіти у напрямку інтеграції у світову культуру (демократизація ВНЗ), створення системи безперервної освіти, комп'ютеризація ВНЗ, вільний вибір програм навчання. Саме ці та інші напрями розвитку освіти в інформаційному суспільстві сьогодні слід удосконалювати, тобто знайти та відтворити механізми перетворення знання в капітал, що необхідно здійснити в контексті нооменеджменту, який націлений на формування ноосферно-інформаційно-інноваційного суспільства [2, с. 69-76].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В своєму дослідженні автор спирається на теоретичні і практичні засади розвитку глобального інформаційного суспільства, основні напрями досягнень якого можна знайти в звітах про конкретні сфери готовності України до сталого розвитку

інформаційного суспільства на основі інформаційно-комунікативних технологій. Дослідження базується на творах М. Кастельса, І. Пригожина, М. Пората, Й. Масуди, що сприяли становленню та розвитку інформаційного суспільства та його еволюції у «суспільство знань». На протязі всієї історії людства інновації були важливим фактором інтелектуального та економічного розвитку цивілізації (Г.Тард, Н.Кондратьєв, Й.Шумпетер), проте саме в останні роки інноваційний розвиток став «пропуском» країн в лідери.

Постановка мети і завдань. Мета дослідження - концептуалізація теоретичних та практичних аспектів управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань».

Задачі дослідження: проаналізувати напрямки управління якістю освіти в умовах інформаційного суспільства, що еволюціонує в «суспільство знань»; виявити умови, до яких приводить інформатизація як у позитивному, так і негативному сенсі; обґрунтувати теоретичні та практичні аспекти управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до суспільства знань».

Виклад основного матеріалу. Напрямки управління якістю освіти в умовах інформаційного суспільства, що еволюціонує в «суспільство знань», зводяться до аналізу умов, при яких можливе досягнення якості освіти. Інформаційне суспільство – це суспільство, що динамічне у своєму розвитку, якісне перетворення якого визначається діями сукупності факторів, що включають: 1) широке розповсюдження інформатизації та усвідомлення у зв'язку з цим знання як рушійної сили прогресу та умови успіху у будь-якій діяльності (організації); 2) наявність у молоді постійної потреби у нових знаннях, необхідних для вирішення нових задач інформаційного суспільства; 3) ефективне функціонування системи виробництва знань і передачі знань; 4) взаємне стимулювання пропозицій щодо отримання знання і попиту на знання (пропозиції намагаються задовольнити попит на знання і

сформулювати цей попит); 5) ефективна взаємодія у рамках ВНЗ у суспільстві в цілому /підсистем, що виробляють знання, з системами/підсистемами інформаційного соціуму; 6) соціалізація «людини інформаційної» у добу інформатизації [3, с.69-76].

Методологія дослідження включає: 1. Методологію як сукупність методів і прийомів, націлених на вивчення інформаційного суспільства за допомогою методів: а) кроскультурного аналізу для порівняння суспільств з станом (рейтинг, індекс) розвитку ВНЗ інформаційних суспільств, в якому домінуюче місце займають освіта, знання і культура, що впливають на освітянські трансформації; б) вивчення методів, що дозволяють проаналізувати феномен освіти, науки, культури, що розглядається; в) моделювання освітянських процесів в умовах переходу від інформаційного суспільства до «суспільства знань». 2. Підходи: а) інформаціологічний – в основі якого інформаційний принцип, згідно з яким практично всі явища і процеси мають інформаційну основу і взаємопов'язані інформаційним характером; б) культурологічний (аксіологічний) як складова процесу формування інформаційної культури; в) синергетичний підхід, пов'язаний з самоорганізацією інформаційного суспільства. 3. Спосіб – вивчення проблем інформаційного суспільства та умов адаптації людини до життя в інформаційному суспільстві. 4. Методика – система правил, використання методів, прийомів і операцій, пов'язаних з становленням інформаційного суспільства, що еволюціонує у «суспільство знань». 5. Технологія – впровадження інформаційних технологій як управління знаннями та формування інформаційної компетентності особистості в контексті еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань».

Згідно виявлення тенденцій освіти сучасними експертами, ХХІ століття формується під впливом таких факторів, як глобалізація, інформатизація, посилення інформаційно-комунікаційних технологій, що пронизують всі заклади освіти в умовах переходу від інформаційного суспільства до

«суспільства знань». Всі вище перераховані фактори впливають на перетворення людського (інтелектуального) капіталу в національний ресурс, який сприяє формуванню інформаційної економіки та підвищення інтелектуального та економічного потенціалу країни [12; 13]. Сьогодні ми немов би занурюємося у формат нової освіти, яка впливає на якість викладання всіх наук, які можна звести до єдиного інформаційно-комунікаційного простору, закони функціонування та інтегративні сили якого настільки є сильними, що змушують всі вище перераховані способи, прийоми, методики, технології пристосовуватися до них. Таких глобальних перетворень в культурі та освіті ще не було і з цими тенденціями слід порівняти тільки появу писемності та початок книгодрукування [4, с.225-232].

Нами поставлена задача виявити умови, до яких приводить інформатизація як у позитивному, так і негативному сенсах. В умовах переходу від інформаційного суспільства до «суспільства знань» зростає кількість і швидкість інформації, виникає ситуація смислової пустоти при одночасному кількісному заповненні свідомості величезним масивом інформації, що вимагає вирішення одночасно проблеми захисту людини від несанкціонованого проникнення у свідомість молоді непотрібної і достатньо надлишкової інформації, а, отже, і збагачення свідомості новими смислами та цінностями; виникає проблема національної безпеки (О. Соснін, О. Дзьобань).

Як засвідчує аналіз, інформатизація освіти та суспільства породжує нові процеси руйнації локальних культур та посилює семіотику міжкультурної глобальної комунікації. Масова культура, у тому числі і поп-культура – культура, яка завдяки найновішим засобам комунікації розширила свій простір і порушила традиційні пропорції у культурі. Природний баланс між високою і масовою культурою посилює пропорції на користь останньої

майже до того, як вона стала виступати у вигляді офіційної культури як перетворена (модифікована) форма.

Нове комунікаційне середовище (Інтернет) проявляється у тому, що зникає відповідальність автора за повідомлення, які передаються. Виникає спокуса і можливість у будь-який момент скоротитися несерйозністю, плагіатом, іронією, грою, що є характерними для епохи постмодерну. Інтернет – це механізм, у якому закладена принципова можливість заміни адекватних механізмів на ірраціональні (надсвідомі або несвідомі). Інтернет – це феномен фрагментаризації сучасної культури, пов'язаної з руйнацією класичної культури, що привело до фрагментаризації новоутворених культурно-освітніх феноменів. Одночасно Інтернет виступає більш вільним простором у формуванні власної рефлексії відносно явищ і процесів, які відбуваються в умовах трансформації інформаційного суспільства в «суспільство знань».

Однією з нових тенденцій розвитку сучасного світу є використання інформаційних технологій. Нові інформаційні технології – це засоби, а не цілі освіти, тому слід навчати студентів критично сприймати інформацію з Інтернету, формувати поняття про авторське право, обговорювати етичні проблеми, які при цьому виникають, адже інформаційна культура не зводиться тільки до навичок використання інформаційно-комунікативними технологіями. Одним із соціальних наслідків інформатизації є полегшення доступу сучасної людини до культурної спадщини і цінностей народів, що, у свою чергу, надає особливої актуальності проблемам культурно-інформаційної компетентності особистості, формуванню не тільки толерантності до інших культур та систем цінностей, але й здатності критично осмислювати інформацію в умовах збиткового тиску інформаційного середовища, розвитку рефлексії і саморефлексії, внутрішнього самоаналізу особистості, росту духовного багатства і змісту

особистості на основі сформованої ідеології інформаційного суспільства та забезпечення сталого розвитку країни [5, с. 46-50].

В той же час необхідно обґрунтувати теоретичні та практичні аспекти управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань», що відбуваються на основі інформаціоналізму [6, с. 105-111]. Відмітимо, що якість освіти - це максимальне розкриття творчих можливостей людини, її здібностей до самоосвіти і самонавчання як основної ціннісної установки в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань». Модернізація (реформування) вищої освіти – нове явище, невіддільне від нових форм суспільного життя і нових парадигм (теорій, концепцій) виробництва знання, яке пронизує всі форми діяльності – науку, освіту, економіку, культуру, політику, суспільне життя. Менеджмент, або ефективне управління освітою, - це таке управління, що націлене на підготовку висококваліфікованих і висококомпетентних спеціалістів, здатних працювати в умовах конкурентної інформаційної політики. У контексті управління освітою з'явився і новий феномен безперервної освіти, який робить освіту доступною для кожного жителя нашої планети Земля незалежно від місця проживання людини.

Задача підвищення якості освіти – це надати майбутньому працівникові широку освіту, включаючи знання у сфері підприємництва, менеджменту, вирішення кризових ситуацій, інформаціології, а також навчити навичкам сприйняття нових знань. В умовах XXI століття з'явився і новий феномен корпоративних університетів, що займаються підготовкою і перепідготовкою кадрів у відповідності з конкретними потребами підприємства. У Запорізькій державній інженерній академії підтримуються тісні контакти з керівництвом ПАТ «Запоріжсталь» і готуються спеціалісти для всіх рівнів управління та виробництва. Посилення конкуренції зі сторони інших ВНЗ (включаючи приватні) змушує керівництво академії розвивати також всі форми безперервної освіти, по-новому оцінювати свої конкурентні можливості та

адаптуватися до відкритого інформаційного середовища, що потребує більшої гнучкості [7, с. 525-527].

Теоретичні та практичні аспекти управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до суспільства знань потребують виявлення основних тенденцій модернізації освіти, яка потребує підвищення її якості: 1) світова тенденція зміни парадигми (концепції, теорії) освіти; 2) глобалізація як світова тенденція, у яку втягнуті всі ВНЗ, в результаті чого посилюється конкуренція між ВНЗ; 3) фундаменталізація, гуманітаризація та інформатизація в контексті підготовки спеціалістів вищої школи.

Теоретичні та практичні аспекти управління якістю освіти включають аналіз новацій, які сприяють підвищенню якості освіти: 1) часткові (локальні, одиничні), не пов'язані між собою; 2) модульні (комплекс нових модулів); 3) системні (охоплюють всю освітянську систему в цілому); 4) організаційній (створення нормативно-правового забезпечення); 5) змістовні (апробація механізмів, які сприяють удосконаленню процесу управління якістю освіти, ефективності її діяльності); 6) технологічні (демократичні форми управлінської діяльності організації), що базуються на інформатизації як засобі репрезентації інформаційних ресурсів суспільства [8, с.21-30].

В умовах еволюції інформаційного суспільства в «суспільство знань» інноваційна діяльність є одним з ключових факторів виробництва, в контексті якого інновація перетворюється на ключовий ресурс, а інтелектуальні та технічні здібності людини виступають основою багатства як індивідуумів, так ВНЗ і всієї країни.

Ефективна концепція підготовки спеціалістів в умовах інформаційного суспільства та його еволюції в «суспільство знань» повинна будуватися навколо наступних алгоритмів: 1) навчитися пізнавати; 2) навчитися працювати; 3) навчитися працювати з іншими; 4) навчитися набути професійну кваліфікацію; 5) навчитися бути компетентним спеціалістом.

Основними компонентами реформування вищої освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань» суспільства повинні стати: 1) невинне формування системи знань; 2) висока якість освітніх послуг; 3) доступність високоякісної освіти [9, с .227].

Наближаючись до європейських стандартів, Україна не повинна втратити найкращі традиції вітчизняної освіти, в основі яких якість освіти як найвищий критерій: 1) ми повинні знати, чому і як вчити в епоху інформаційної революції, а саме формувати знання, побудовані на знаннях та якісній інформації; 2) сприяти побудові національної економіки на основі інноваційних технологій (у сучасних спеціалістів повинні бути сформовані цілісні знання про ринкові інноваційні механізми); 3) держава повинна сформувати стратегію пріоритетного науково-технічного розвитку у вигляді національних програм на основі залучення до виробництва науки, освіти, бізнесу, які повинні будуватися на основі соціального партнерства в єдиному взаємозалежному комплексі; 4) сучасна стратегія підготовки спеціаліста повинна виходити з комплексного удосконалення освітніх програм бакалавра і магістра; 5) необхідно сформувати концепцію формування як професійного фахівця, так і всебічно розвиненої гармонійної особистості.

Формування ефективної концепції якості освіти, направленої на формування системи підготовки професійних фахівців, свідчить про високу якість освіти у ВНЗ України, і включає: 1) міждисциплінарну підготовку висококваліфікованих кадрів в контексті нових інноваційних напрямків спеціальностей; 2) концепцію гуманітарної освіти, яка була б прийнята на державному рівні 3) концепцію розвитку сучасних інформаційних технологій; 4) концепцію підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу (так як знання застарівають кожні 7-10 років); 5) сформувати у ВНЗ концепцію економічної, політичної духовної культури, націленої на всебічний розвиток особистості, високу свідомість і самосвідомість.

Концепція якості освіти повинна бути націлена на: 1) нові методи аналізу економічних, політичних, соціальних та інших явищ; 2) вміння ефективно приймати управлінські рішення; 3) наукове вивчення суспільства; 4) високу гуманітарну культуру; 4) високу інформаційну культуру, яка вчить людину адаптуватися до умов плинного інформаційного середовища; 5) формування світоглядної свідомості, моральної та правової свідомості; 6) комунікативних компетентностей, які вчать жити в інформаційному суспільстві.

Основу компетентностей складає гуманітарна освіта як фактор впливу на свідомість особистості та її розум, формування цілісності та саморефлексію особистості. В інформаційному дискурсі головне – якою бути особистості XXI століття, яка буде жити в «суспільстві знань». Інформатизація інженерної (технічної) освіти – це головний вектор розвитку якості освіти та основа формування інтелекту нашої країни [10, с. 344-359].

Отже, формування ефективної концепції системи підготовки фахівців в умовах інформаційного суспільства, що еволюціонує в «суспільство знань», зводиться до наступного: зберегти вартості вітчизняної освіти та їх розвивати у «суспільстві знань» [11, с.194-198]; дослідницький характер вітчизняної освіти; підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних працювати в умовах Інтернет-економіки; формування людського (інтелектуального) капіталу. В умовах інформаційного суспільства якість вищої освіти повинна стати транслятором знань та соціокультурного досвіду народу, тому що культура в умовах кризи виконує коментаторські функції.

Висновки. Основні напрямки підвищення якості освіти: 1) концептуальність в управлінні освітою; 2) цільовий підхід в управлінні освітою; 3) моделювання структури управління освітою; 4) створення інноваційних технологій та механізмів управлінської діяльності; 5) оптимізація освітньої діяльності; 6) адаптація досягнень менеджменту до управління якістю освіти; 7) ефективне використання знань та

інформаційних технологій як умови висококонкурентної економіки;
8) гармонійний розвиток освіти, науки, культури, особистості.

Практичні аспекти управління якістю освіти в умовах еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань» зводяться до наступного:

1) в навчальному процесі підвищувати постійно рівень новизни та нововведень;

2) упроваджувати у вищу освіту авторські та колективні інноваційні розробки;

3) упроваджувати в навчальний процес цілеспрямовані нововведення, які б сприяли науковим відкриттям;

4) підвищувати постійно ефективність вищої освіти, використовуючи зарубіжний досвід, яка б сприяла викликам глобального інформаційного суспільства XXI століття.

Аналіз «суспільства знань» та його еволюція до «суспільства інновацій» - це головна лінія підвищення якості освіти в умовах її модернізації (реформування).

Список використаних джерел

1. Воронкова, ВГ, Романенко ТП & Андрукайтене, Р. 2017, 'Гене́за від інформаційного суспільства до «smart-суспільства» в контексті історичної еволюції сучасного світу: теоретико-концептуальний контекст', *Гілея: науковий вісник*, Вип. 116 (1), С. 128-133.

2. Воронкова, ВГ, Андрукайтене, Р. & Максименюк, МЮ. 2017, 'Формування концепції ноосферно-інформаційно-інноваційного розвитку адміністративного нооменеджменту XXI століття', *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*, Вип. 69, С. 69-76.

3. Дзьобань, ОП & Соснін ОВ. 2017, 'Віртуальна реальність суспільства постмодерну як соціокультурне тло соціалізації «людини інформаційної»', *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*, Вип. 69, С. 69-76.

4. Кивлюк, ОП. 2016, 'Освітня культура інформаційного суспільства в контексті глобалізаційної реальності', *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*, Вип. 67, С. 225 - 232.

5. Кириченко, МО. 2017, 'Інформатизація як фактор оптимізації ідеології інформаційного суспільства та забезпечення його сталого розвитку', *Scientific Journal «ScienceRise : Pedagogical Educatio*, № 1 (9), С. 46-50.

6. Кириченко, МО. 2017. 'Інформаціоналізм як складова формування ідеології інформаційного суспільства', *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*, Вип. 69, С. 105-111.

7. Лазаревич, АА. 2015, 'Становление информационного общества: коммуникационно–эпистемологические и культурно–цивилизационные основания: монография', Минск : *Беларуская навука*, 537 с.
8. Пунченко, ОП. 2015, 'Інформатизація як засіб репрезентації інформаційних ресурсів суспільства', *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*, Вип. 63, С. 21-30.
9. Соснін, ОВ, Воронкова, ВГ & Нікітенко В.О. та ін. 2017, 'Інформаційно-комунікативний менеджмент: зарубіжний та вітчизняний досвід: навч. посіб.', Київ: *КІІ ім. Ігоря Сікорського*, 316 с.
10. Соснін, ОВ, Воронкова, ВГ. 2016, 'Інформаційне суспільство як виклик глобалізації'. *Час вибору : виклики інформаційної епохи: колективна монографія*. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», С. 344-359.
11. Савченко, СВ. 2014, 'Філософія глобального інформаційного суспільства як цивілізаційна парадигма розвитку сучасного суспільства', *Гілея*, Вип. 90, С. 194-198.
12. Урсул, А. & Урсул, Т. 2013, 'Мегатренды эволюции образования третьего тысячелетия', *Future Human Image*, Том 3, С. 39-95.
13. Ruano, J, Galeffi, D & Ponczek, R. 2014, 'The Constellation of Twinned NGOs-Schools: A New Transdemocratic Horizon in the Global Citizenship Education proposed by UNESCO for the Post-2015 Sustainable Development Agenda', *Future Human Image*, Vol. 1(4), p. 110-124.

References

1. Voronkova, VH, Romanenko, TP & Andryukaytene, R. 2017, 'Heneza vid informatsiynoho suspil'stva do «smart-suspil'stva» v konteksti istorychnoyi evolyutsiyi suchasnoho svitu: teoretyko-kontseptual'nyy kontekst (Genesis from the information society to the "smart-society" in the context of the historical evolution of the modern world: theoretical-conceptual context)', *Gileya*, Issue 116 (1), p. 128-133.
2. Voronkova, VH, Andryukaytene, R. & Maksymenyuk, MYu. 2017, 'Formuvannya kontseptsiyi noosferno-informatsiyno-innovatsiynoho rozvytku administratyvnoho noomenedzhmentu u XXI stolitti (Forming of the concept of noospheric-innovative development of administrative noomanagement at the 21-st century)', *Humanitarnyy visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, Issue 69, p. 69-76.
3. Dzoban', OP & Sosnin OV. 2017, 'Virtual'na real'nist' suspil'stva postmodernu yak sotsiokul'turne tlo sotsializatsiyi «lyudyny informatsiynoyi» (The virtual reality of postmodern society as a sociaocultural background of "informational human")', *Humanitarnyy visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, Issue 69, p. 69-76.
4. Kyvliuk, OP. 2016, 'Osvitnya kul'tura informatsiynoho suspil'stva v konteksti hlobalizatsiynoyi real'nosti (Educational culture of information society at the context of the globalizational reality)', *Humanitarnyy visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, Vyp. 67, p. 225 - 232.
5. Kyrychenko, MO. 2017, 'Informatyzatsiya yak faktor optymizatsiyi ideolohiyi informatsiynoho suspil'stva ta zabezpechennya yoho staloho rozvytku (Informatization as a factor of optimizing the ideology of the information society and ensuring its sustainable development)', *Scientific Journal «ScienceRise : Pedagogical Education»*, № 1 (9), p. 46-50.
6. Kyrychenko, MO. 2017. 'Informatsionalizm yak skladova formuvannya ideolohiyi informatsiynoho suspil'stva (Informationalism as part of formation of the ideology of information society)', *Humanitarnyy visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, Issue 69, p. 105-111.
7. Lazarevych, AA. 2015, 'Stanovlenye ynformatsyonnoho obshchestva: kommunykatsyonno–epystemolohycheskye y kul'turno–tsyvylyzatsyonnye osnovanyya:

monohrafiya (Formation of the Information Society: Communication and Epistemological and Cultural and Civilizational Foundations: Monograph)', *Mynsk : Belaruskaya navuka*, 537 p.

8. Puchenko, OP. 2015, 'Informatyzatsiya yak zasib reprezentatsiyi informatsiynykh resursiv suspil'stva (Informatization as a means of disseminating the information resources of the society)', *Humanitarnyy visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, Issue 63, p. 21-30.

9. Sosnin, OV, Voronkova, VH & Nikitenko V. ta in. 2017, 'Informatsiyno-komunikatyvnyy menedzhment: zarubizhnyy ta vitchyznyanyy dosvid: navch. posib. (Informational and communicative management: foreign and domestic experience)', *Kyiv: KPI im. Ihorya Sikors'koho*, 316 p.

10. Sosnin, OV & Voronkova, VH. 2016, 'Informatsiyne suspil'stvo yak vyklyk hlobalizatsiyi (Information society as a challenge of globalization)'. *Chas vyboru: vyklyky informatsiynoyi epokhy: kolektyvna monohrafiya*. Odesa: Vydavnychy dim «Hel'vetyka», p. 344-359.

11. Savchenko, SV. 2014, 'Filosofiya hlobal'noho informatsiynoho suspil'stva yak tsyvilizatsiyna paradyhma rozvytku suchasnoho suspil'stva (Philosophy of the global information society as the civilizaciynna paradigm of the development of modern society)', *Gileya*, Issue 90, p. 194-198.

12. Ursul, A. & Ursul, T. 2013, 'Mehatrendy évol'yutsyy obrazovanyya tret'eho tysyacheletyua (Megatrends of the evolution of the third millennium)', *Future Human Image*, Issue 3, p. 39-95.

13. Ruano, J, Galeffi, D & Ponczek, R. 2014, 'The Constellation of Twinned NGOs-Schools: A New Transdemocratic Horizon in the Global Citizenship Education proposed by UNESCO for the Post-2015 Sustainable Development Agenda', *Future Human Image*, Vol. 1(4), p. 110-124.

УДК 1:37

ОСВІТНІЙ ЛАНДШАФТ У ПРЕДМЕТНОМУ ПОЛІ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ

*EDUCATIONAL LANDSCAPE IN THE SUBJECT FIELD OF THE PHILOSOPHY OF
EDUCATION*

С.О. Терещиць

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми дослідження в тому, що освіта як важливий соціальний інститут завжди перебуває у центрі цивілізації.

Постановка проблеми. У зв'язку з глобалізацією у лексикон гуманітарних наук стали проникати такі терміни, як «ландшафт», «простір», «картографія», «довкілля», «рельєф», які набули широкої розповсюдженості незалежно від географії як наукової парадигми. Це привело до того, що у сфері освітніх досліджень з'явився

Urgency of the research. The relevance of the research topic derives from the fact that education is an important social institution and is always in the center of civilization.

Target setting. It is not a coincidence that due to globalization, such terms as "landscape", "space", "cartography", "environment", "relief" became widespread in the lexicon of humanities, independently from geography as a scientific paradigm. This led to the emergence of a new term "educational landscape" in the field of educational